

Omprioriteringstiltag og øvrige politiske prioriteringer for budget i balance

25/7673 Åben Sag

Sagsgang

ØK, KB

Sagsfremstilling

Denne sag indeholder oplæg til udmøntning af omprioriteringsbidrag og emner i forhold til økonomisk tilpasning, der ligger indenfor det politiske kompetenceområde.

Kommunalbestyrelsen har på mødet den 13. maj truffet beslutning om at fastsætte bidraget til 0,5 pct, som udgangspunkt for budgetforhandlingerne for 2026-2029. I samme forbindelse blev det besluttet, at bidraget skifter betegnelse fra effektiviseringsbidrag til omprioriteringsbidrag.

Det er fjerde gang, at der fremlægges en sag for fagudvalgene i november med forslag til ændringer, som ligger indenfor den politiske kompetence. Sagen fremlægges forud for udmøntning af omprioriteringsbidraget i 2026.

I budgetproceduren for 2026-2029 fremgik følgende, som er grundlag for denne sag:

"I november 2025 umiddelbart efter at budgettet for 2026 er vedtaget, vil der i lighed med tidligere år blive fremlagt en sag i oktober/november på fagudvalgene med efterfølgende behandling i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen i december, således at processen er afsluttet inden årsskiftet.

Sagen udarbejdes i samarbejde mellem fagchefområderne og Økonomi, og godkendes af fagdirektøren inden fremlæggelse for fagudvalget.

I sagen behandles udmøntning af omprioriteringsbidrag og emner i forhold til økonomisk tilpasning, der ligger indenfor det politiske kompetenceområde. Fagudvalg og fagforvaltning foranlediger at der sker inddragelse og høring af berørte parter forud for behandlingen herunder særlig tilrettelæggelse i forhold til Voksen- og Plejeudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget, så de lovpligtige høringer iagttages. Konkret kan det medføre, at fagudvalgene allerede opstarter

processen på møderne i oktober, hvor forslag sendes i høring til efterfølgende behandling på fagudvalgets møder i november. Det aftales konkret i hvert enkelt fagudvalg.”

Omprioriteringstiltag der ligger indenfor den administrative kompetence gennemføres på de enkelte aftaleenheder uden politisk stillingtagen. Tidligere har flere af tiltagene bl.a. omhandlet større udnyttelse af og investering i nye IT-systemer samt generel højere grad af digitalisering i forhold til administrative opgaver, hertil kommer på mange aftaleområder blandt andet også styrkelse af samarbejde samt optimeret anvendelse af kompetencer og personaleressourcer bl.a. med interne vikarkorps i stedet for eksterne vikarbureauer, udvidelse af tværkommunalt samarbejde og indgåelse af partnerskabsaftaler. Der har også været områder, hvor det har medført reduktioner i antallet af medarbejdere og omlægning af opgaver. Ligesom der arbejdes med forebyggende hjemmebesøg og mulighed for skærmbesøg.

På relevante forslag har der været en involvering og inddragelse af MED samt råd og nævn i processen omkring udmøntningen af reduktionerne. Sagsfremstillinger fra fagudvalgenes behandlinger er vedlagt som bilag. Følgende emner skal behandles i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen:

Økonomiudvalget

Som udgangspunkt findes omprioriteringsbidraget på Økonomiudvalget administrativt. Følgende forslag kræver dog politisk stillingtagen.

1. Forvaltningen foreslår, at der udarbejdes en formular til politikerspørgsmål. Dette vil skabe mere ensartede henvendelser til forvaltningen, og give bedre forudsætninger for at have tilstrækkeligt med informationer for at kunne svare målrettet på spørgsmålet. Det vil skabe mere effektivt tidsforbrug og besvarelse af spørgsmålene.

Arbejdsmarkedsudvalget indstillet følgende på mødet den 27. november 2025

Omprioriteringsbidraget findes via en reduktion af Arbejdsmarkedsudvalgets pulje svarende til 0,087 mio. kr.

Erhvervsudvalget har indstillet følgende på mødet den 3. november 2025:

Omprioriteringsbidraget findes via en reduktion af Erhvervsudvalgets pulje svarende til 0,022 mio. kr.

Børne- og Ungdomsudvalget har indstillet følgende på mødet den 9. oktober 2025:

At en række sager på BUU udgår. Dette er godkendt af udvalget. Forvaltningen har foretaget en gennemgang af den politiske arbejdsplan og anbefaler, at der fra 2026 ikke længere afsættes ressourcer til udarbejdelse af en række oversigter mv. til udvalget jf. bilag fra Børne- og Ungdomsudvalget. Dette understøtter en udvikling, hvor de politiske udvalg i højere grad arbejder strategisk og på et mere overordnet niveau.

Kultur- og Fritidsudvalget indstillede følgende på mødet den 25. november 2025:

I denne sag indstilles der følgende omprioriteringstiltag på Kultur- og Fritidsudvalgets område, som ikke går ud over den administrative bemyndigelse. Hovedparten af Kultur- og Fritidsudvalgets budget anvendes til tilskud til henholdsvis idrætshaller, foreninger og selvejende institutioner. I forbindelse med tilsagn til tilskudsmodtagerne gives der en generel udmelding om omprioriteringen på 0,5 % for 2026. Tilskud nedsættes derfor med 0,5 %.

Generelle forslag

I denne sag indstilles der desuden gennemført følgende omprioriteringstiltag på Økonomiudvalgets område, som berører Kultur- og Fritidsudvalgets kompetenceområde og som ligger indenfor den politiske kompetence. Forvaltningen har foretaget en gennemgang af den politiske arbejdsplan og anbefaler, at der fra 2026 ikke længere afsættes ressourcer til nedenstående dagsordenspunkter mv. til udvalget. Dette understøtter en udvikling, hvor de politiske udvalg i højere grad arbejder strategisk og på et mere overordnet niveau.

Emner	Nuværende proces	Bemærkninger
Anlægsbevillinger	KFU, ØK, KB	Forslag: Udgår, hvis de er godkendt ved budgetvedtagelse.

Orientering om regnskaber reduceres (dagsordenspunkter)	KFU, evt. ØK, KB	Forslag: Kun regnskaber, hvor tilsyn via lov er pålagt Kommunalbestyrelsen, lægges frem til godkendelse.
Godkendelse af vedtægtsændringer	KFU, ØK, KB	Forslag: Forvaltningen bemyndiges til at godkende vedtægtsændringer i foreninger og selvejende institutioner på kultur- og fritidsområdet, hvor der ikke er andre myndigheder på området.

Voksen- og Plejeudvalget indstillede følgende på mødet den 24. november 2025:

At en række sager på VPU udgår. Dette er godkendt af udvalget. Forvaltningen har foretaget en gennemgang af den politiske arbejdsplan og anbefaler, at der fra 2026 ikke længere afsættes ressourcer til udarbejdelse af en række oversigter mv. til udvalget jf. bilag fra Voksen- og Plejeudvalget. Dette understøtter en udvikling, hvor de politiske udvalg i højere grad arbejder strategisk og på et mere overordnet niveau.

Miljø- og Teknikudvalget godkendte følgende på mødet den 24. november 2025:

Ad. 1. Et flertal; Niels Ole Birk (V), Jens Meilvang (I) og Aleksander Myrhøj (F) besluttede følgende omprioriteringer:

	Område	Opgave	Mio. kr.
1	Kollektiv trafik trafikterminaler	Drift og vedligehold af trafikterminaler. Omprioriteringen opnås gennem prioritering af vedligeholdelsesindsatsen og tilpasning af driftsniveauet. Omprioriteringen vurderes ikke at medføre væsentlige servicereduktioner eller gener.	0,150
2	Færgedrift	Grenaa-Anholtfærgen. Besparelsen foreslås gennemført ved reduktion i afgang med 4 gange tur-	0,100

		retur af i alt 260 tur-retur årligt. Omprioriteringen vil medføre servicereduktioner og gener.	
3	Drift af grunde/ grundsalg	Reduceret drift på grunde til salg. Omprioriteringen vil reducere salgbarheden af de berørte grunde, men ventes ikke at medføre væsentlige gener for borgere.	0,025
4	Offentlige toiletter Bønnerup Havn	Reduceret underskudsdækning på driften af toiletter på Bønnerup Havn. Omprioriteringen kan betyde, at Bønnerup Havns bestyrelse lukker for offentlig adgang til toiletterne på havnen til gene for turister og andre brugere af havnen.	0,080
5	Parker og grønne områder - Græsklip	Differentieret græsklip i udvalgte parker og grønne arealer. Omprioriteringen betyder dårligere adgang til rekreative grønne områder og opkrævning af betaling ved arrangementer. 10 % besparelse på budgettet for arealerne	0,030
6	Sheltere	Ophør med vedligehold af sheltere - når de er udtjente, fjernes de. Omprioriteringen betyder forringede muligheder for friluftsliv for borgere, skolebørn og turister.	0,005
	Total		0,390

Et mindretal; Niels Basballe (A) og Niels Skov Pedersen (C) ønskede følgende omprioriteringstiltag:

	Område	Opgave	Mio. kr. (% budget 2025)
1	Kollektiv trafik trafikterminaler	Drift og vedligehold af trafikterminaler. Omprioriteringen opnås gennem prioritering af vedligeholdelsesindsatsen og tilpasning af driftsniveauet. Omprioriteringen vurderes ikke at medføre væsentlige servicereduktioner eller gener.	0,150 (24 %)

2	Færgedrift	Grenaa-Anholtfergen. Besparelsen foreslås gennemført ved reduktion i afgang med 2 gange tur-retur af i alt 260 tur-retur årligt. Omprioriteringen vil medføre servicereduktioner og gener.	0,050 (50% af forvaltningens forslag)
3	Drift af grunde/grundsalg	Reduceret drift på grunde til salg. Omprioriteringen vil reducere salgbarheden af de berørte grunde, men ventes ikke at medføre væsentlige gener for borgere.	0,025 (8,5 %)
4	Offentlige toiletter Bønnerup Havn	Reduceret underskudsdekning på driften af toiletter på Bønnerup Havn. Omprioriteringen kan betyde, at Bønnerup Havns bestyrelse lukker for offentlig adgang til toiletterne på havnen til gene for turister og andre brugere af havnen.	0,037 (16 %)
5	Parker og grønne områder - Græsklip	Differentieret græsklip i udvalgte parker og grønne arealer. Omprioriteringen betyder dårligere adgang til rekreative grønne områder og opkrævning af betaling ved arrangementer. 10 % besparelse på budgettet for arealerne	0,030 (10 %)
6	Sheltere	Ophør med vedligehold af sheltere - når de er udtjente, fjernes de. Omprioriteringen betyder forringede muligheder for friluftsliv for borgere, skolebørn og turister.	0,020 (100%)
11	Skove - Stier	Skove - nedprioritering i vedligehold af stier med 50% af budgettet for stivedligeholdelse. Omprioriteringen betyder risiko for generede borgere med ringere stier for de besøgende.	0,025 (50 %)
12	Skove-Mountainbikebaner	Ophør med støtte til frivilligt arbejde ved mountainbikebanerne i Grenå Plantage. Omprioriteringen medfører en risiko for muligt ophør med samarbejdet.	0,010 (100 %)
16	Renhold - Kattens Værn	Ophør med aftalen med Kattens Værn. Omprioriteringen betyder risiko for generede borgere. Opgaven bortfalder.	0,010 (100 %)

	Total		0,357
--	--------------	--	--------------

Miljø- og teknikudvalget har derudover indstillet følgende generelle forslag:

Udvalget har godkendt at en række sager på Miljø- og Teknikudvalget jf. bilag fra udvalget, men indstiller også, at en række sager der går til Kommunalbestyrelsen udgår.

Emne	Nuværende proces	Bemærkninger
Sager til Kommunalbestyrelsen:		
Udbudssager	MTU, ØK, KB	Forslag: Udgår. Kompetencen overgår til forvaltningen, som overholder lovgivningen på området.
Anlægsbevillinger	MTU, ØK, KB	Bevillinger, der er forhåndsgodkendt ved budgetvedtagelse udgår.
Orientering om årsregnskaber fra boligselskaber	MTU, ØK, KB	Forslag: Forvaltningen bemyndiges til at varetage kontrollen af årsregnskaber fremover. Sagen kommer kun på, hvis forvaltningen vurderer, at politisk orientering er nødvendig.
Regnskab og budget for Grenaa Marina.	MTU, ØK, KB	Forslag: Forvaltningen bemyndiges til at varetage kontrollen af regnskaber og budget. Sagen kommer kun på, hvis forvaltningen vurderer, at politisk stillingtagen er nødvendig.
Regnskab og budget for Anholt Færgen	MTU, ØK, KB	Forslag: Forvaltningen bemyndiges til at varetage kontrollen af regnskaber og budget. Sagen kommer kun på, hvis forvaltningen vurderer, at politisk stillingtagen er nødvendig.
Halvårlig status på grundsalg	MTU, ØK, KB	Forslag: Udgår som dagsordenspunkt og indgår fremover under punktet orientering.
Halvårlig status på byggemodninger	MTU, ØK, KB	Forslag: Udgår og indgår fremover under punktet orientering.

Godkendelse af vedtægtsændringer	MTU, ØK, KB	Forslag: Forvaltningen bemyndiges til at godkende vedtægtsændringer i foreninger. Det kunne være Grønt Råd, Grenaa Marina, Færgeudvalget mv.
----------------------------------	-------------	--

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til budgetprocedure og budgetaftale for 2026-2029 samt den vedtagne økonomiske politik for Norddjurs Kommune.

Økonomiske konsekvenser

Det er aftalt i budgetaftalen for 2026-2029, at omprioriteringsbidraget i 2026 udgør 0,5 pct. af budgettet indenfor servicerammen.

Omprioriteringsbidragene er indarbejdet i budgetterne på samme måde som den årlige stigning i pris- og lønfremskrivningen.

Det er en grundlæggende forudsætning i budgetaftalen for budget 2026-2029, at udvalg, der konstaterer merforbrug, får iværksat initiativer til at skabe balance både på kort og lang sigt. Forligspartierne anerkender, at forudsætningen for denne budgetaftale er, at alle fagudvalg overholder budgetrammerne for både 2025 og 2026, jf. den økonomiske politik.

Lovgrundlag

Opfølgning på udmøntning af omprioriteringsbidraget i 2026 anvendes som led i de løbende økonomiske opfølgninger og som en del af arbejdet med både budget- og regnskabsstyring, og er dermed omfattet af Den Kommunale Styrelseslov, Budgetloven samt Bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

Indstilling

Økonomichefen indstiller, at

1. de indstillede forslag for Økonomiudvalget godkendes.
2. de indstillede forslag fra Erhvervsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget godkendes som foreslået af fagudvalgene.
3. der tages stilling til flertallets indstilling om omprioriteringer i Miljø- og Teknikudvalget

4. der tages stilling til mindretallets indstilling om omprioriteringer i Miljø- og Teknikudvalget
5. At Miljø- og Teknikudvalgets forslag om sager, der ikke længere forelægges kommunalbestyrelsen godkendes.

Beslutning i Økonomiudvalget den 02-12-2025

Ad 1.: Tilrådt.

Ad 2.: Tilrådt.

Ad 3. og 4.: Et mindretal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Kasper Vindbjerg (F) og Jens Kannegaard Lundager (O) tiltrådte flertalsindstillingen fra Miljø- og teknikudvalget med følgende omprioriteringstiltag:

	Område	Opgave	Mio. kr.
1	Kollektiv trafik trafikterminaler	Drift og vedligehold af trafikterminaler. Omprioriteringen opnås gennem prioritering af vedligeholdelsesindsatsen og tilpasning af driftsniveauet. Omprioriteringen vurderes ikke at medføre væsentlige servicereduktioner eller gener.	0,150
2	Færgedrift	Grenaa-Anholtfergen. Besparelsen foreslås gennemført ved reduktion i afgang med 4 gange tur-retur af i alt 260 tur-retur årligt. Omprioriteringen vil medføre servicereduktioner og gener.	0,100
3	Drift af grunde/ grundsalg	Reduceret drift på grunde til salg. Omprioriteringen vil reducere salgbarheden af de berørte grunde, men ventes ikke at medføre væsentlige gener for borgere.	0,025
4	Offentlige toiletter Bønnerup Havn	Reduceret underskudsdekning på driften af toiletter på Bønnerup Havn. Omprioriteringen kan betyde, at Bønnerup Havns bestyrelse lukker for offentlig adgang til toiletterne på havnen til gene for turister og andre brugere af havnen.	0,080
5	Parker og grønne områder - Græsklip	Differentieret græsklip i udvalgte parker og grønne arealer. Omprioriteringen betyder dårligere adgang til rekreative grønne områder og opkrævning af betaling ved arrangementer. 10 % besparelse på budgettet for arealerne	0,030

6	Sheltere	Ophør med vedligehold af sheltere - når de er udtjente, fjernes de. Omprioriteringen betyder forringede muligheder for friluftsliv for borgere, skolebørn og turister.	0,005 forvaltningens forslag var 0,02, her er det reduceret til 0,005
	Total		0,390

Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Allan Gjersbøl Jørgensen (A), Lars Møller (A), Benny Hammer (løsgænger) og Ulf Harbo (N) tiltrådte mindretallets indstilling om følgende omprioriteringstiltag:

	Område	Opgave	Mio. kr. (% budget 2025)
1	Kollektiv trafik trafikterminaler	Drift og vedligehold af trafikterminaler. Omprioriteringen opnås gennem prioritering af vedligeholdelsesindsatsen og tilpasning af driftsniveauet. Omprioriteringen vurderes ikke at medføre væsentlige servicereduktioner eller gener.	0,150 (24 %)
2	Færgedrift	Grenaa-Anholtfergen. Besparelsen foreslås gennemført ved reduktion i afgang med 2 gange tur-retur af i alt 260 tur-retur årligt. Omprioriteringen vil medføre servicereduktioner og gener.	0,050 (50% af forvaltningens forslag)
3	Drift af grunde/ grundsalg	Reduceret drift på grunde til salg. Omprioriteringen vil reducere salgbarheden af de berørte grunde, men ventes ikke at medføre væsentlige gener for borgere.	0,025 (8,5 %)
4	Offentlige toiletter Bønnerup Havn	Reduceret underskudsdekning på driften af toiletter på Bønnerup Havn. Omprioriteringen kan betyde, at Bønnerup Havns bestyrelse lukker for offentlig adgang til toiletterne på havnen til gene for turister og andre brugere af havnen.	0,037 (16 %) Her var forvaltningens forslag 0,08

	Område	Opgave	Mio. kr. (% budget 2025)
5	Parker og grønne områder - Græsklip	Differentieret græsklip i udvalgte parker og grønne arealer. Omprioriteringen betyder dårligere adgang til rekreative grønne områder og opkrævning af betaling ved arrangementer. 10 % besparelse på budgettet for arealerne	0,030 (10 %)
6	Sheltere	Ophør med vedligehold af sheltere - når de er udtjente, fjernes de. Omprioriteringen betyder forringede muligheder for friluftsliv for borgere, skolebørn og turister.	0,020 (100%)
11	Skove - Stier	Skove - nedprioritering i vedligehold af stier med 50% af budgettet for stivedligeholdelse. Omprioriteringen betyder risiko for generede borgere med ringere stier for de besøgende.	0,025 (50 %)
12	Skove- Mountainbikebaner	Ophør med støtte til frivilligt arbejde ved mountainbikebanerne i Grenå Plantage. Omprioriteringen medfører en risiko for muligt ophør med samarbejdet.	0,010 (100 %)
16	Renhold - Kattens Værn	Ophør med aftalen med Kattens Værn. Omprioriteringen betyder risiko for generede borgere. Opgaven bortfalder.	0,010 (100 %)
	Total		0,357

Sebastian Halkjær-Grauert (I) tager forbehold.

Ad 5.: Tiltrådt.

Diana Mikkelsen (Æ) deltog ikke under behandlingen af punktet.

Beslutning i Kommunalbestyrelsen den 09-12-2025

Ad 1.-2.: Godkendt

Ad 3 og 4: Der er stillet et ændringsforslag på 0,390 mio. kr., fra et samlet Miljø- og Teknikudvalg.

:

Område	Opgave	Mio. kr. 2025)
Kollektiv trafik trafikterminaler	Drift og vedligehold af trafikterminaler. Omprioriteringen opnås gennem prioritering af vedligeholdelsesindsatsen og tilpasning af driftsniveauet. Omprioriteringen vurderes ikke at medføre væsentlige servicereduktioner eller gener.	0,150
Færgedrift	Grenaa-Anholtfergen. Besparelsen foreslås gennemført ved reduktion i afgange med 2 gange tur-retur af i alt 260 tur-retur årligt. Omprioriteringen vil medføre servicereduktioner og gener. Det står Færgeudvalget frit at finde alternative besparelser, der udmønter de 0,050 kr.	0,050
Drift af grunde/ grundsalg	Reduceret drift på grunde til salg. Omprioriteringen vil reducere salgbarheden af de berørte grunde, men ventes ikke at medføre væsentlige gener for borgere.	0,025
Offentlige toiletter Bønnerup Havn	Reduceret underskudsdekning på driften af toiletter på Bønnerup Havn. Omprioriteringen kan betyde, at Bønnerup Havns bestyrelse lukker for offentlig adgang til toiletterne på havnen til gene for turister og andre brugere af havnen.	0,037
Parker og grønne områder - Græsklip	Differentieret græsklip i udvalgte parker og grønne arealer. Omprioriteringen betyder dårligere adgang til rekreative grønne områder og opkrævning af betaling ved arrangementer. 10 % besparelse på budgettet for arealerne	0,030

Område	Opgave	Mio. kr. 2025)
Sheltere	Ophør med vedligehold af sheltere - når de er udtjente, fjernes de. Omprioriteringen betyder forringede muligheder for friluftsliv for borgere, skolebørn og turister.	0,005
Vej - Asfaltlapning	Reducering af lapning af huller i asfaltvejene. Omprioriteringen betyder risiko for generede borgere og erhverv.	0,093
Total		0,390

For: 22 (A (undtagen Tom Bytoft), V, C, I, F, O)

Imod: 3 (Æ, N og Benny Hammer (løsgænger))

Undlader: Tom Bytoft (A)

Ændringsforslaget er vedtaget.

Hvis forvaltningen ved udførelse af beslutningen konstaterer, at beslutningen ikke er i overensstemmelse med lovgivning, forelægges sagen til politisk behandling på ny.

Ad 5: Godkendt.

Afbud:

Karoline Bergkvist Søgaard (A)

Bilag:

1 - 3843207	Åben	BUU Omprioriteringstiltag og øvrig_26-11-2025	(95788/25)	(H)
2 - 3843208	Åben	EU Omprioriteringstiltag og øvrig_26-11-2025	(95789/25)	(H)
3 - 3843209	Åben	KFU Omprioriteringstiltag og øvrig_26-11-2025	(95790/25)	(H)
4 - 3843210	Åben	MTU omprioriteringstiltag og høringssvar	(95791/25)	(H)
5 - 3843211	Åben	VPU omprioriteringstiltag og høringssvar	(95792/25)	(H)
6 - 3843794	Åben	AU omprioriteringstiltag og øvrig_27-11-2025	(96154/25)	(H)